

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permisivitatea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Traducere din limba franceză

Consiliul Europei

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Secția a III-a

HOTĂRÂREA

din 17 ianuarie 2008

în Cauza IRING împotriva României

(Cererea nr. 34783/02)

Strasbourg

07 februarie 2008

Devenită definitivă la 07.05.2008

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute în art. 44 alin. (2) din Convenție.

Poate suferi modificări de formă.

În Cauza Iring împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a III-a), statuând în cadrul unei camere formate din:

Boštjan M. Zupančič, *președinte*,

Corneliu Bîrsan,

Elisabet Fura-Sandström,

Alvina Gyulumyan,

Egbert Myjer,

David Thór Björgvinsson,

Isabelle Berro-Lefèvre, *judecători*

și Santiago Quesada, *grefier de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la data de 17 ianuarie 2008,

a pronunțat următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 34783/02) introdusă împotriva României, prin care doi cetățeni ai acestui stat, MM. Vasile Arpad Iring și Alexandru Iring (« reclamanții »), au sesizat Curtea la data de 5 august 2002 în temeiul articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamanții au fost reprezentați de dl. Ovidiu Podaru, avocat în Cluj-Napoca. După decesul lui Alexandru Iring, în data de 2 octombrie 2002, nici un moștenitor nu s-a interesat de continuarea procedurii în numele său. După această dată, Dl. Ovidiu Podaru nu l-a mai reprezentat în fața Curții decât pe Vasile Arpad Iring. Guvernul român (« Guvernul ») este reprezentat de agentul său, dl. Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului afacerilor externe.

3. În data de 15 decembrie 2005, Curtea a hotărât să comunice Guvernului cererea. Prevalându-se de dispozițiile articolului 29 § 3, ea a decis că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

4. Reclamanții, frați, s-u născut în 1932 și respectiv 1930, domiciliați în Cluj-Napoca și respectiv Oravița.

5. În 1959, în temeiul decretului de naționalizare nr. 92/1950, Statul a luat în posesie un bun imobiliar, situat în nr. 3 str. Paris, Cluj-Napoca, și constituit dintr-un imobil compus din patru apartamente și terenul de sub acestea, aparținând părinților reclamanților.

6. La 10 aprilie 1996, reclamanții au solicitat comisiei locale să aplice legea nr. 112/1995 (« comisia ») în vederea restituirii bunului imobiliar sau acordarea unei despăgubiri. Comisia i-a informat că restituirea imobilului nu era posibilă, dar că ar putea primi o despăgubire.

7. La 18 decembrie 1996 și 10 februarie 1997, întreprinderea C., girantă a bunurilor imobiliare ale Statului, a vândut apartamentele nr. 4 și 2 din imobil soților H. și E.E., ai căror locatari erau.

8. La 12 martie 1997, reclamanții au sesizat din nou comisia pentru a solicita restituirea bunului și pentru a soma întreprindere ÎMPOTRIVA să nu mai vândă apartamentele.

9. Le 20 martie 1997, apartamentul nr. 1 a fost vândut soților C.

10. În 1998, comisia a propus reclamanților o despăgubire pentru bunurile lor, dar aceștia au refuzat-o din cauza sumei acordate, pe care ei au considerat-o derizorie.

1. Acțiune în revendicare

11. În 1999, reclamanții au sesizat Tribunalul de primă instanță au sesizat tribunalul de primă instanță Cluj-Napoca asupra unei acțiuni în revendicare a bunului imobiliar sus-menționat împotriva primăriei din Cluj-Napoca (« primăria »).

12. Printr-o decizie din 21 septembrie 1999, Tribunalul de primă instanță a admis acțiunea, a constatat că Statul a luat în posesie imobilul fără titlu valabil și a ordonat părții inculcate să restituie imobilul. De asemenea, a ordonat înscrierea dreptului reclamanților în registrul funciar, aceștia fiind titularii cotă-parte cu valoare egală.

13. La apelul primăriei, prin decizia din 22 februarie 2000, Tribunalul județean Cluj a respins acțiunea reclamanților.

14. Printr-o hotărâre definitivă din 4 iulie 2000, Curtea de apel Cluj a admis recursul reclamanților, a casat decizia de apel și a confirmat decizia dată de prima instanță. Aceasta a considerat că, deși reclamanții au urmat procedura specială din legea nr. 112/1995, puteau în continuare să solicite restituirea bunului, introducând o acțiune în revendicare conform dreptului comun. În consecință, a constatat ilegalitatea naționalizării și a ordonat înscrierea dreptului lor de proprietate în cartea funciară.

15. Reclamanții au fost puși în posesia apartamentului nr. 3 situat în imobilul litigios.

16. Printr-o decizie din 15 august 2000, comisia a constatat că legea nr. 112/1995 nu se aplica reclamanților, în măsura în care decizia definitivă din 4 iulie 2000 le dăduse câștig de cauză și că, în consecință, nu mai trebuia să le fie acordată vreo despăgubire.

2. Acțiuni în anularea contractelor de vânzare

17. Reclamanții au sesizat jurisdicțiile naționale încercând anularea contractelor de vânzare asupra apartamentelor numerele 4, 2 și 1.

a) Acțiune în anularea contractului de vânzare din 18 decembrie 1996

18. În 2000, reclamanții au sesizat Tribunalul de primă instanță din Cluj-Napoca asupra unei acțiuni contra primăriei, întreprinderii și soților H., pentru anularea contractului de vânzare din 18 decembrie 1996 asupra apartamentului nr. 4. Aceștia au arătat că sunt proprietarii imobilului în baza deciziei din 21 septembrie 1999 și că, în măsura în care naționalizare a fost ilegală, Statul nu a fost niciodată proprietarul imobilului. Printr-o decizie din 20 octombrie 2000, Tribunalul de primă instanță din Cluj-Napoca a admis. Printr-o decizie din 16 mai 2001, Tribunalul județean Cluj admis apelul soților H., și a respins acțiunea reclamanților. Aceștia au considerat că reiese din probele de la dosar că soții H. Erau de bună credință în momentul încheierii contractului. Această decizie a fost confirmată prin recursul reclamanților, printr-o hotărâre definitivă dată de Curtea de apel Cluj du 13 septembrie 2001.

b) Acțiune în anularea contractului de vânzare din 10 februarie 1997

19. La 25 august 2000, reclamanții au sesizat Tribunalul de primă instanță Cluj-Napoca asupra unei acțiuni contra T.I., moștenitor al E.E., primăria și Printr-o decizie din 26 octombrie 2001, tribunalul le-a respins acțiunea, pe motiv că E.E. era de bună credință în momentul încheierii contractului.

20. Printr-o decizie din 11 februarie 2002, Tribunalul județean a admis apelul T.I. și a condamnat reclamanții la rambursarea cheltuielilor suportate în cadrul procedurii.

21. Printr-o hotărâre definitivă din 27 iunie 2002, Curtea de apel a anulat recursul reclamanților pentru ne-respectarea cerințelor procedurale, anume ne-depunerea mijloacelor de recurs în timp legal.

c) Acțiune în anularea contractului de vânzare din 20 martie 1997

22. La 25 octombrie 2000, reclamanții au sesizat Tribunalul de primă instanță Cluj-Napoca asupra unei acțiuni pentru anularea contractului sus-amintit asupra apartamentului nr. 2. Printr-o decizie din 15 octombrie 2001, tribunalul le-a respins acțiunea, pe motiv că soții erau de bună credință și că în baza articolului 46 § 2 din legea nr. 10/2001 asupra regimului juridic al bunurilor imobiliare luate abuziv de Stat, contractul nu putea fi anulat.

23. Această decizie a fost confirmată prin apelul și recursul reclamanților, printr-o decizie a Tribunalului județean din Cluj din 13 februarie 2002 și printr-o decizie dată de Curtea de apel Cluj din 9 mai 2002.

3. Demersuri în vederea obținerii restituirii imobilului în baza legii nr. 10/2001

24. La 18 octombrie 2001, reclamanții au solicitat primăriei restituirea în natură sau în echivalent a bunului lor, în baza dispozițiilor legii nr. 10/2001. Din dosar reiese că această cerere nu a avut urmări până în prezent.

4. Decesul reclamantului Alexandru Iring

25. La 2 octombrie 2002, Alexandru Iring a decedat lăsând ca legatar universal pe doamna S.A.G., în baza unui testament redactat la 23 septembrie 2002. Valabilitatea acestui testament a fost confirmată prin recursul lui Vasile Arpad Iring, printr-o hotărâre definitivă a Curții de apel Timișoara din 16 noiembrie 2006.

26. Prin scrisoarea din 20 august 2007 cu confirmare de primire trimisă la adresa menționată de Alexandru Iring în formularul de cerere și care este identică cu a S.A.G., grefierul a solicitat eventualilor moștenitori ai reclamantului să precizeze dacă doreau continuarea cererii, atrăgându-le atenția asupra faptului că în lipsa unui răspuns până la 10 septembrie 2007, Curtea putea șterge cererea de pe rol. La 14 septembrie 2007, scrisoarea a revenit Curții cu mențiunea „ne-reclamată”. Prin scrisoarea din 3 octombrie 2007, cu confirmare de primire grefierul a solicitat dnei. S.A.G. să precizeze dacă dorea continuarea procedurii în calitate de legatar a lui Alexandru Iring, atrăgând atenția asupra faptului că în lipsa unui răspuns până la 24 octombrie 2007, Curtea putea șterge cererea de pe rol. La 17 octombrie 2007, scrisoarea a revenit Curții cu mențiunea « destinatarul a părăsit țara ».

II. DREPT ȘI PRACTICĂ INTERNĂ PERTINENTE

27. Dispozițiile legale și ale jurisprudenței interne pertinente sunt descrise în deciziile *Brumărescu împotriva României* ([GC], nr. 28342/95, CEDO 1999-VII, pp. 250-256, §§ 31-33), *Străin și alții împotriva României* (nr. 57001/00, CEDO 2005-VII, §§ 19-26) și *Păduraru împotriva României* (nr. 63252/00, §§ 38-53, 1 decembrie 2005).

28. Legea nr. 10/2001 din 14 februarie 2001 asupra regimului juridic al bunurilor imobiliare luate abuziv de Stat între 6 martie 1945 și 22 decembrie 1989 a fost modificată prin legea nr. 247 publicată în Monitorul Oficial din 22 iulie 2005. Noua lege lărga formele de despăgubire permițând beneficiarilor să aleagă între o despăgubire sub formă de bunuri și servicii și o indemnizație sub formă de despăgubire

pecuniară echivalentă valorii de piață a bunului ce nu putea fi restituit în natură în momentul acordării sumei.

29. Dispozițiile pertinente ale legii nr. 10/2001 (republicată) modificate prin legea nr. 247/2005 au următorul conținut :

Articolul 1

(1) Imobilele preluate în mod abuziv de stat (...) în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, precum și cele preluate de stat în baza Legii nr. 139/1940 asupra rechizițiilor și nerestituite se restituie, de regulă în natură.

(2) În cazurile în care restituirea în natură nu este posibilă se vor stabili măsuri reparatorii prin echivalent. Măsurile reparatorii prin echivalent vor consta în compensare cu alte bunuri ori servicii (...) cu acordul persoanei îndreptățite, sau prin acordare de despăgubiri bănești în conformitate cu dispozițiile speciale privind determinarea și plata despăgubirilor pentru bunurile luate în mod abuziv

Articolul 10

1) În situația imobilelor preluate în mod abuziv și demolate total sau parțial restituirea în natură se dispune pentru terenul liber și pentru construcțiile rămase nedemolate, urmând să se respecte documentațiile de urbanism legal aprobate, iar pentru construcțiile demolate și terenurile ocupate măsurile reparatorii se stabilesc prin echivalent.

8) Valoarea corespunzătoare a construcțiilor preluate în mod abuziv și demolate se stabilește potrivit valorii de piață de la data soluționării notificării, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare în funcție de volumul de informații puse la dispoziția evaluatorului.

9) Valoarea terenurilor, precum și a construcțiilor nedemolate preluate în mod abuziv, care nu se pot restitui în natură, se stabilește potrivit valorii de piață de la data soluționării notificării, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare.

Articolul 20

« 1) Persoanele care au primit despăgubiri în condițiile Legii nr. 112/1995 pot, cu condiția ca imobilul să nu fi fost vândut [către terți] înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, solicita numai restituirea în natură, cu obligația returnării sumei reprezentând despăgubirea primită, actualizată cu indicele inflației, dacă imobilul nu a fost vândut până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

2) În cazul în care imobilul a fost vândut [către terți] cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995 (...), persoana îndreptățită are dreptul la măsuri reparatorii prin echivalent pentru valoarea de piață corespunzătoare a întregului imobil, teren și construcții, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare. Dacă persoanele îndreptățite au primit despăgubiri potrivit prevederilor Legii nr. 112/1995, ele au dreptul la diferența dintre valoarea încasată, actualizată cu indicele inflației, și valoarea corespunzătoare a imobilului.

30. Articolele 13 și 16 din titlul VII din legea nr. 247/2005, de asemenea pertinente pentru prezenta cauză, au următorul conținut:

Articolul 13

« 1) Pentru analizarea și stabilirea cuantumului final al despăgubirilor care se acordă potrivit prevederilor prezentei legi, se constituie în subordinea Cancelariei Primului Ministru, Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, denumită în continuare „Comisia centrală”

Articolul 16

« 1) Deciziile emise de entitățile investite cu restituirea bunurilor și în care s-au consemnat sume care urmează a se acorda ca despăgubire (...), se predau Secretariatului Comisiei Centrale în termen de cel mult 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

2) Cererile de restituire formulate potrivit prevederilor Legii nr. 10/2001 (...) care nu au fost soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se predau (...) Secretariatului Comisiei Centrale, (...) în termen de 10 zile de la data adoptării deciziilor autorităților competente pentru restituirea bunurilor.

5) Secretariatul Comisiei Centrale va proceda la centralizarea dosarelor prevăzute la alin. (1) și (2), în care, în mod întemeiat cererea de restituire în natură a fost respinsă. Acestea vor fi apoi transmise autorității însărcinată cu evaluarea , în vederea întocmirii raportului de evaluare.

6) (...) societatea de evaluatori desemnată va întocmi raportul de evaluare conform procedurii prevăzute în acest sens, și pe care îl va transmite Comisie Centrale. Acest raport va conține cuantumul despăgubirilor în limita cărora vor fi acordate titlurile de despăgubire.

7) În baza raportului de evaluare Comisia Centrală va proceda fie la emiterea deciziei reprezentând titlul de despăgubire, fie la trimiterea dosarului spre reevaluare.

31. Funcționarea societății pe acțiuni « *Proprietatea* » este descrisă în cauza *Radu împotriva României* (nr. 13309/03, §§ 18-20, 20 iulie 2006).

32. Legea nr. 247/2005 a fost modificată ultima oară prin ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81 din 28 iunie 2007, publicată în Monitorul oficial din 29 iunie 2007 și privește accelerarea procedurii de despăgubire pentru imobilele luate abuziv de stat .

Conform articolului 18¹ din titlul I din ordonanță, dacă Comisia centrală a decis acordarea de despăgubiri a căror valoare nu depășește 500 000 lei noi (RON), beneficiarii pot opta între acțiuni la « *Proprietatea* » și acordarea despăgubirilor bănești. Pentru sumele mai mari de 500 000 RON, persoanele interesate pot reclama despăgubiri bănești în valoare de până la 500 000 RON, și vor primi acțiuni la « *Proprietatea* » pentru restul.

Conform articolului 7 din titlul II din ordonanță, în șase luni de la intrarea în vigoare a ordonanței, Guvernul va trebui să stabilească regulile de desemnare a societății gerante a « *Proprietatea* ».

ÎN DREPT

I. RADIEREA CAZULUI DE PE ROL ÎN CEEA CE-L PRIVEȘTE PE RECLAMANTUL ALEXANDRU IRING

33. Curtea notează că după decesul lui Alexandru Iring, nimeni nu și-a manifestat interesul de a continua cererea în numele său (vezi paragrafele 27 și 28 de mai sus). În consecință, curtea consideră că eventualii moștenitori nu doresc menținerea cererii, în sensul articolului 37 § 1 a) din Convenție. Între altele, așa cum reiese din dosar, M. Vasile Arpad Iring nu este moștenitorul fratelui său Alexandru Iring, și în consecință nu poate continua cererea în numele acestuia. Astfel, conform articolului 37 § 1 *in fine*, Curtea estimează că nici o circumstanță particulară cu privire la drepturile garantate de Convenție și de protocoale nu cer continuarea examinării cererii în ceea ce-l privește pe cel de-al doilea reclamant.

34. În consecință, cazul va fi radiat în ceea ce-l privește pe reclamantul Alexandru Iring. Din aceste motive de ordin practic, prezenta decizie va continua să îl numească pe dl. Vasile Arpad Iring « reclamantul ».

II. ASUPRA PRESUPUSEI ÎNCĂLCĂRI A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 DIN CONVENȚIE

35. Reclamantul susține că a trebuit să aștepte pentru dreptul său de proprietate asupra celor trei apartamente din imobilul în cauză, din cauza respingerii acțiunilor sale pentru anularea contractelor de vânzare a acestor apartamente. Acesta invocă articolul 1 din Protocolul nr. :

« Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi privat de proprietatea sa decât din motive de utilitate publică și în condițiile prevăzute prin lege și în principiile generale de drept internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului Statelor de a pune în vigoare legile pe care le consideră necesare pentru reglementarea utilizării bunurilor în conformitate cu interesul general sau pentru a asigura plata impozitelor sau a altor contribuții sau amenzi. »

A. Asupra acceptabilității

1. Asupra excepției Guvernului privind ne-epuizarea căilor de recurs interne în ceea ce privește apartamentul nr. 2

36. Guvernul invocă ne-epuizarea căilor de recurs intern de către reclamant, în ceea ce privește apartamentul nr. 2, pe motiv că acesta ar fi trebuit să sesizeze tribunalele interne de apel și recurs contre deciziei din 26 octombrie 2001, respectând cerințele procedurale de drept intern.

37. Reclamantul contestă teza Guvernului și estimează că acțiunea indicată de Guvern nu era o cale de recurs eficientă, după cum s-a demonstrat prin emiterea acțiunilor în anulare ale contractelor de vânzare pentru apartamentele nr. 1 și 4. Acesta indică faptul că a încercat să obțină o reparație a prejudiciului suferit în drept intern, utilizând recursul stabilit prin legea nr. 10/2001, care obligă autoritățile naționale să trateze cererile de restituire în termen de șase luni. Totuși, cererea sa a rămas fără răspuns până în prezent.

38. Curtea amintește că regula de epuizare a căilor de recurs intern vizează acordarea Statelor contractante ocazia de a preveni sau redresa presupusele încălcări

înainte ca respectivele încălcări să îi fie transmise. Această regulă se bazează pe ipoteza conform căreia ordinea internă oferă posibilitatea unui recurs efectiv în ceea ce privește presupusele încălcări și este disponibil atât în teorie cât și în practică, respectiv că acestea erau accesibile, puteau oferi reclamantului redresarea plângerilor sale și prezenta perspective rezonabile de succes (a se consulta, printre altele, *Sejdovic împotriva Italia* [GC], nr. 56581/00, §§ 43 și 46, CEDO 2006-...).

39. Totuși, Curtea reiterează faptul că trimiterea unei cauze în justiție nu constituie o cale de recurs ce poate fi epuizată de reclamant întrucât acesta se plânge de un act pozitiv al autorităților. Cum ar fi în cazul în care reclamantul contestă imposibilitatea de a se bucura de un imobil restituit de autorități din cauza vânzării acestuia unor terți (vezi, *mutatis mutandis*, decizia *Pine Valley Developments Ltd și alții împotriva Irlandei* din 29 noiembrie 1991, seria A nr. 222, p. 22, § 48, *Iatridis împotriva Greciei* [GC], nr. 31107/96, § 47 *in fine*, CEDO 1999–II, și *Mihai-Iulian Popescu împotriva României*, nr. 2911/02, §§ 30-32, 29 septembrie 2005).

40. În virtutea celor precedente, Curtea consideră că acțiunea în anulare a contractului de vânzare invocată de Guvern împotriva celui ce a cumpărat bunul litigios nu constituie o cale de recurs de epuizat. În consecință, această excepție trebuie respinsă.

2. Asupra excepției Guvernului din cauza ne-respectării termenului de șase luni în cea ce privește apartamentul nr. 4

41. Guvernul ridică inacceptabilitatea cererii privind apartamentul nr. 4 pentru ne-respectarea termenului de șase luni, în condițiile în care cererea a fost introdusă la 5

august 2002 în timp ce ultima decizie internă definitivă privind apartamentul sus-menționat a fost dată de Curtea de apel Cluj în 13 septembrie 2001.

42. Reclamantul subliniază că și în prezent este privat de posibilitatea de a se bucura de dreptul său de proprietate recunoscut printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă, și că se află în imposibilitatea de a obține o indemnizație pentru bunul său.

43. Curtea amintește că a respins deja o excepție similară a Guvernului și că a judecat presupuse imposibilitatea a reclamanților de a se bucura timp ce mai mulți ani de dreptul lor de proprietate recunoscut printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă (*Funke împotriva României*, nr. 16891/02, § 19-20, 26 aprilie 2007). După ce a examinat toate elementele prezentate, Curtea consideră că Guvernul nu a expus nici un fapt sau argument care să poată duce la o concluzie diferită în acest caz. În consecință, și această excepție trebuie respinsă.

3. Asupra fundamentării cererii

44. Curtea constată că cererea nu este nefondată în sensul articolului 35 § 3 din Convenție. Curtea relevă că aceasta nu se lovește de nici un motiv de neacceptabilitate. În consecință, aceasta trebuie declarată acceptabilă.

B. Pe fond

45. Guvernul prezintă reforma instituită prin legea nr. 247/2005 ce modifică legea nr. 10/2001, care are ca obiectiv accelerarea procedurii de restituire și, în cazul în care o astfel de restituire se dovedește imposibilă, să acorde o despăgubire constând în participarea în calitate de acționar în cadrul unui organism de plasament de valori imobiliare, *Proprietatea*, organizat sub forma unei societăți pe acțiuni. Guvernul

încheie și spune că reparația prevăzută de legislația românească răspunde exigențelor jurisprudenței Curții și că întârzierea în acordarea despăgubirii nu afectează echilibrul intereselor prezentate.

46. Reclamantul contestă argumentele Guvernului. Acesta expune că mecanismul prevăzut prin legea nr. 247/2005 nu a dus până în prezent la acordarea vreunei despăgubiri. Acesta invită Curtea să constate că privarea de dreptul de proprietate asupra apartamentelor în cauză, combinată cu absența totală a despăgubirilor timp de mai mulți ani, au dus la suportarea unor cheltuieli disproporționate și excesive, incompatibile cu dreptul la respectul bunurilor garantat prin articolul 1 din protocolul nr. 1.

47. Curtea amintește că a judecat deja faptul că vânzarea de către Stat a unui bun către terțe persoane, chiar dacă înainte de confirmarea în justiție a dreptului de proprietate a persoanei și chiar dacă terțele persoane erau de bună credință, se consideră privare de proprietate. O astfel de privare, combinată cu absența totală a unei despăgubiri este contrară articolului 1 din protocolul nr. 1 (*Străin* amintit anterior, §§ 39, 43 și 59).

48. Curtea a constatat de asemenea că într-o altă cauză Statul nu a reacționat în timp util și cu coerență față de problema de interes general constituită de restituirea sau vânzarea imobilelor intrate în posesia sa în baza decretelor de naționalizare. Aceasta consideră că incertitudinea generală creată s-a repercutat și asupra reclamantului, care s-a văzut în imposibilitatea de a-și recupera bunurile chiar dacă dispunea de o hotărâre definitivă care obliga Statul să i le restituie (*Păduraru*, citat, § 112).

49. În speță, Curtea nu înțelege motivul pentru a se îndepărta de jurisprudența citată anterior, situația de fapt fiind aceeași. Astfel, deși nu era proprietarul legitim al

bunului, Statul l-a vândut unor terți, și dreptul intern nu permite reclamantului să obțină o despăgubire.

50. Curtea observă că vânzarea bunului reclamantului, în baza legii nr. 112/1995, îl împiedică să se bucure de dreptul său de proprietate și că nu a fost acordată nicio despăgubire pentru această privare. Pentru aceasta. Guvernul a admis că poate obține titluri de participație în cadrul unui organism colectiv de valori imobiliare (*Proprietatea*) în baza legii nr. 10/2001, în valoarea bunului stabilită de expertiză, Curtea notează că cererea reclamantului depusă în baza legii nr. 10/2001 nu a fost încă examinată de autoritățile competente.

51. Curtea reiterează printre altele constatarea sa anterioară conform căreia *Proprietatea* nu funcționează în prezent de manieră că permită acordarea efectivă a vreunei despăgubiri reclamantului (a se vedea, printre altele, cazurile *Radu*, citat anterior, și *Ruxanda Ionescu împotriva României*, nr. 2608/02, § 39, 12 octombrie 2006). Mai mult, nici legea nr. 10/2001, și nici legea nr. 247/2005 care o modifică nu iau în considerare prejudiciul suferit de absența prelungită a despăgubirilor, așa cum reclamantul s-a văzut privat de bunurile sale (*Porteanu împotriva României*, nr. 4596/03, § 34, 16 februarie 2006 și *Florescu împotriva României*, nr. 41857/02, § 32, 8 martie 2007).

52. Astfel, Curtea consideră că faptul că reclamantul a fost privat de dreptul său de proprietate asupra bunului său, combinat cu absența totală a despăgubirii timp de peste șapte ani, l-au făcut să suporte cheltuieli disproporționate și excesive, incompatibile cu dreptul la respectarea bunurilor sale garantat de articolul 1 din protocolul nr. 1.

53. Astfel, se consideră încălcarea acestei dispoziții în această speță.

III. ASUPRA APLICĂRII ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

54. În baza termenilor articolului 41 din Convenție,

« Dacă Curtea declară că a fost încălcată Convenția sau protocolul și dacă dreptul intern al Părții contractante nu permite ștergerea, decât în mod parțial, această încălcare, Curtea acordă părții lezate o despăgubire echitabilă, dacă este cazul.»

A. Despăgubire

55. În cadrul observațiilor sale prezentate cu titlu de despăgubire echitabilă, reclamantul solicită 190 000 euro (EUR) cu titlu de prejudiciu material, reprezentând valoarea de piață a apartamentelor litigioase și a terenului aferent, pe baza raportului de expertiză din mai 2006. Acesta reclamă de asemenea 20 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral suferit. Prin scrisoarea din 10 octombrie 2007, reclamantul informează Curtea că valoarea actuală a bunului său imobiliar este de 405 340 EUR, conform calculelor sale și plecând de la raportul de expertiză furnizat de Guvern și pe baza anunțurilor imobiliare din ziarele locale .

56. Guvernul notează cu titlu liminar că nici un moștenitor al lui Alexandru Iring nu a continuat procedura și că Vasile Arpad Iring nu este proprietarul decât a jumătate din bunul imobiliar compus din clădirea și terenul aferent. Conform Guvernului, valoarea de piață a apartamentelor nr. 1, 2 și 4 din imobil și terenul aferent este, conform expertizei din iulie 2006, 140 169 EUR fără taxa pe valoare adăugată. În ceea ce privește valoarea actuală a imobilului, Guvernul face referire la raportul de expertiză din iulie 2006 și remarcă că reclamantul nu a furniza un nou raport de expertiză care să justifice suma de 405 340 EUR.

57. În ceea ce privește prejudiciul moral, Guvernul estimează că nu există nici o legătură de cauzalitate între suma solicitată și presupusa încălcare a Convenției. Acesta consideră că această sumă este, în orice caz, excesivă în raport cu jurisprudența Curții în materie.

58. Curtea amintește o decizie ce constată o încălcare antrenează pentru Statul pârât obligația juridică, față de Convenție, de a rezolva încălcarea și de a șterge consecințele. Dacă dreptul intern nu permite decât ștergerea parțială a consecințelor unei astfel de încălcări, articolul 41 din Convenție conferă Curții puterea de a acorda o reparație părții lezate prin actul sau omisiunea legată de încălcarea Convenției.

59. Printre elementele luate în considerare de Curte figurează prejudiciul material, respectiv pierderile suferite efectiv sub formă de consecință directă a presupusei încălcări, și prejudiciul moral, respectiv reparațiile din partea statului reclamat, a dezacordurilor și incertitudinilor ce rezultă din această încălcare, precum și alte prejudicii ne-materiale (a se vedea, printre altele, *Ernestina Zullo împotriva Italie*, nr. 64897/01, § 25, 10 noiembrie 2004).

60. În speță, pentru determinarea prejudiciului material, curtea notează că reclamantul și Guvernul au transmis câte o evaluare a apartamentelor litigioase. Curtea relevă, printre altele, că din dosar reiese faptul că reclamantul și Alexandru Iring erau co-proprietari ai apartamentelor, reclamantul fiind proprietarul a jumătate din bunurile în cauză (vezi par. 12 de mai sus). Dacă nu reiese din documentele și informațiile furnizate de către părți conform cărora reclamantul și eventualii moștenitori ai lui Alexandru Iring au împărțit apartamentele nr. 1, 2 și 4 în cauză și terenul, Curtea nu va putea ordona Guvernului să restituie reclamantului apartamentele sus-menționate integral, sau o parte din aceste bunuri.

61. Ținând cont de informațiile de care dispune asupra prețurilor de pe piața imobiliară locală, Curtea estimează că valoarea de piață actuală a părții reclamantului din apartamentele nr. 1, 2 și 4 și din terenul aferent la 174 000 EUR.

62. În consecință, statuând în echitate conform articolului 41 din Convenție, Curtea alocă reclamantului suma de 174 000 EUR.

63. În ceea ce privește cererea reclamantului cu titlu de prejudiciu moral, Curtea consideră că evenimentele în cauză au dus la o serie de dezacorduri și incertitudini, pentru care suma de 2 000 EUR reprezintă o reparație echitabilă pentru prejudiciul suferit.

B. Costuri și cheltuieli

64. Reclamantul solicită 1 500 EUR pentru costurile și cheltuielile suportate în fața instanțelor interne și 100 EUR pentru cele suportate în fața Curții. El trimite cu acest titlu documente justificative.

65. Guvernul nu contestă acest punct.

66. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor decât în măsura în care se stabilește realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al cuantumului lor. În cauză, ținând cont de elementele aflate în posesia sa și de criteriile menționate anterior, Curtea consideră rezonabilă suma de 500 euro cu titlu de costuri și cheltuieli de judecată.

C. Majorări de întârziere

67. Curtea hotărăște să aplice majorările de întârziere echivalente cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte marginale.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. Decide radierea de pe rol a cererii în ceea ce-l privește pe Alexandru Iring;
2. declară cererea admisibilă în privința lui Vasile Arpad Iring ;
3. declară cererea admisibilă în privința articolul 1 din Protocolul nr. 1 din Convenție;
4. Hotărăște
 - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii 174 000 (o sută șaptezeci și patru de mii de euro) pentru prejudiciul material, 2 000 EUR (două mii de euro) pentru prejudiciu moral și 500 euro (cinci sute de euro) pentru costuri și cheltuieli
 - b) că sumele respective vor fi convertite în moneda națională a statului pârât, la rata de schimb aplicabilă la data plății și că la acestea se adaugă orice alte sume cu titlu de impozit ;
 - c) că începând de la data expirării termenului amintit și până la momentul efectuării plății, sumele vor fi majorate cu o dobândă simplă, a cărei rată este egală cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte procentuale;

5. respinge cererea de acordare a unei satisfacții echitabile pentru rest.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la data de 7 februarie 2008 în aplicarea articolului 77 §§ 2 și 3 din regulament.

Santiago Quesada
Grefier

Boštjan M. Zupančič
Președinte